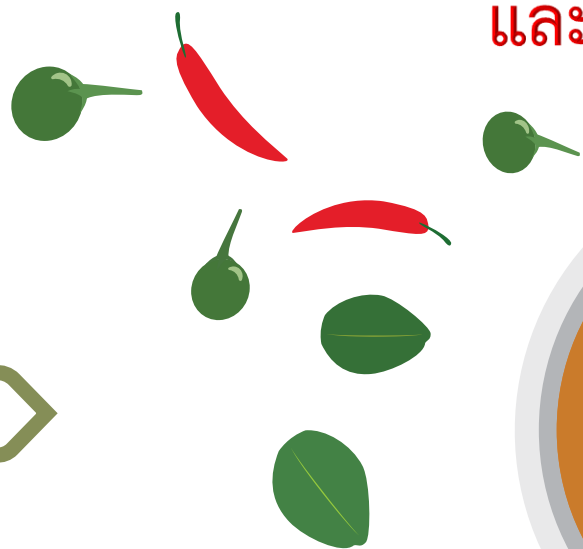

สรุปการขับเคลื่อนงาน อาหารริมบาทวิถี (Street Food Good Health)
และตลาดน้ำซื่อ (Healthy Market) จังหวัดยโสธร

โดย กลุ่มงานอนามัยสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัย
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดยโสธร

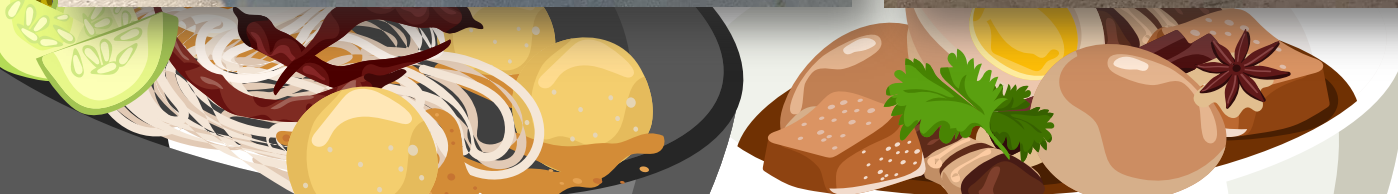
อาหารริมบาทวิถี (Street Food Good Health)

จังหวัดยโสธร มีจำนวน 3 แห่ง

- ถนนอาหารริมบาทวิถี ตลาดไต้รุ่ง ช้างเทศบาลเมืองยโสธร (๑ ใน ๑๒ จังหวัดในปี ๖๒)
  - ถนนอาหารริมบาทวิถี ตลาดต้องชม ถนนคนเดินยโสธร ย่านเมืองเก่าบ้านสิงห์ท่า
- ❖ (เข้าร่วมใน ปี ๖๔)

• ถนนอาหารริมบาทวิถี เทศบาลตำบลคำเขื่อนแก้ว (เข้าร่วมใน ปี ๖๕)

ตลาดน้ำซ้อ (Healthy Market)

จังหวัดยโสธร มีจำนวน ๑ แห่ง

- ตลาดนัดคลองถม อำเภอกุดชุม(วันพุธ)

กลไกการขับเคลื่อนงาน “อาหารริมบาทวิถี” และ “ตลาดนัดน้ำซ้อ”

- ❖ ออกเยี่ยมเสริมพลัง พร้อมประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานของถนนอาหารริมบาทวิถีและตลาดนัด น้ำซ้อ
- ❖ ออกตรวจคัดกรองหาสารปนเปื้อน ด้วยชุดทดสอบ SI-2 สารโพลาร์ และ 4 สารหลัก
- ❖ ออกตรวจประเมินตนเองของผู้ประกอบการตามมาตรการ Thai Stop COVID และ ไทยชนะ

สรุปผลการตรวจเชื้อโคลิฟอร์มแบคทีเรีย โดยชุดทดสอบ SI-2

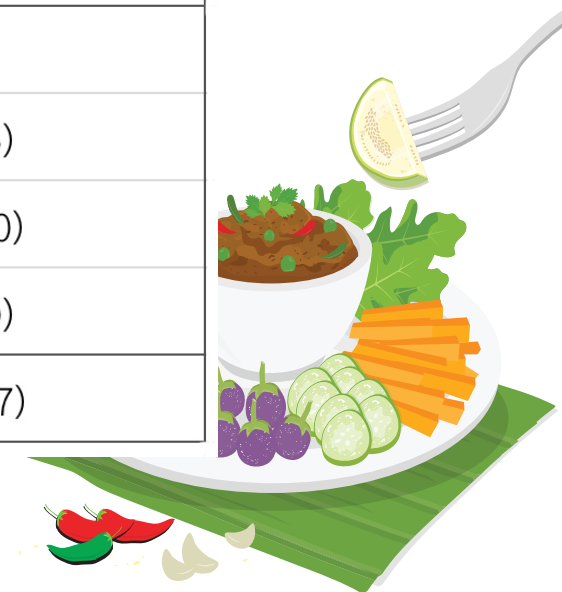
ถนนอาหารริมบาทวิถี (Street Food Good Health)

อำเภอเมือง

จากการสุ่มตรวจตัวอย่างอาหาร ภาชนะสัมผัสอาหาร และมือผู้สัมผัสอาหาร จำนวน 30 ตัวอย่าง พบเชื้อโคลิฟอร์มแบคทีเรีย จำนวน 16 ตัวอย่าง โดยคิดเป็นร้อยละ 53.33 จำแนกตามประเภทตัวอย่างที่พบโคลิฟอร์มแบคทีเรีย ได้ดังนี้

ลำดับ	ประเภทตัวอย่าง	จำนวนตัวอย่าง	ผล(ร้อยละ)	
			พบเชื้อโคลิฟอร์มแบคทีเรีย (+)	ไม่พบเชื้อโคลิฟอร์มแบคทีเรีย (-)
1	ภาชนะ	-	-	-
2	อาหาร	18	12 (66.67)	6 (33.33)
3	น้ำ/น้ำแข็ง	2	0 (00.00)	2 (100.00)
4	มือผู้ปรุง/เสิร์ฟ	10	4 (40.00)	6 (60.00)
รวม		30	16 (53.33)	14 (46.67)

หมายเหตุ : ร้านที่พบเชื้อโคลิฟอร์มแบคทีเรีย ได้แจ้งเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ให้แจ้งผู้ประกอบการ
พร้อมตรวจซ้ำอีกครั้งหลังจากตลาดเปิด

สรุปผลการตรวจเชื้อโคลิฟอร์มแบคทีเรียโดยชุดทดสอบ SI-2

ถนนอาหารริมบาทวิถี (Street Food Good Health)

อำเภอคำเขื่อนแก้ว

จากการสุ่มตรวจตัวอย่างอาหาร ภาชนะสัมผัสอาหาร และมือผู้สัมผัสอาหาร จำนวน 41 ตัวอย่าง พบเชื้อโคลิฟอร์มแบคทีเรีย จำนวน 3 ตัวอย่าง โดยคิดเป็นร้อยละ 7.32 จำแนกตามประเภทตัวอย่างที่พบโคลิฟอร์มแบคทีเรีย ได้ดังนี้

ลำดับ	ประเภทตัวอย่าง	จำนวนตัวอย่าง	ผล(ร้อยละ)	
			พบเชื้อโคลิฟอร์มแบคทีเรีย (+)	ไม่พบเชื้อโคลิฟอร์มแบคทีเรีย (-)
1	ภาชนะ	23	1 (4.35)	22 (95.65)
2	อาหาร	10	-	10 (100.00)
3	น้ำ/น้ำแข็ง	-	-	-
4	มือผู้ปรุง/เสิร์ฟ	8	2 (25.00)	6 (75.00)
รวม		41	3 (7.32)	38 (92.68)

หมายเหตุ : ร้านที่พบเชื้อโคลิฟอร์มแบคทีเรีย ได้แจ้งเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ให้แจ้งผู้ประกอบการ

สรุปผลการตรวจเชื้อโคลิฟอร์มแบคทีเรียโดยชุดทดสอบ SI-2 ตลาดนัดน้ำซู้ (Healthy Market) อำเภอภูทอก

ลำดับ	ประเภทตัวอย่าง	จำนวนตัวอย่าง	แหล่งที่มา	ผล					สรุปผล
				สารบอแรกซ์	ฟอร์มาลดีไฮด์	กรดซาลิซิลิก	ไฮโดรซัลไฟต์	สารเร่งเนื้อแดง	
1	ปลาหมึก	2	มหาชัย(1)/ห้องเย็นออลดิน(1)	-	ไม่พบ	-	-	-	ผ่าน
2	สับปะรด	1	บุญเหล่า จ.อำนาจเจริญ	-	พบ	-	-	-	ไม่ผ่าน
3	ปลาหมึกกรอบ	1	บุญเหล่า จ.อำนาจเจริญ	-	ไม่พบ	-	-	-	ผ่าน
4	กุ้ง	1	จ.ตราด	-	ไม่พบ	-	-	-	ผ่าน
5	หน่อไม้ดอง	1	ทำเอง	-	-	ไม่พบ	-	-	ผ่าน
6	ฮอตดอกไก่	1	ตลาดเช้าไชยสาร	ไม่พบ	-	-	-	-	ผ่าน
7	ลูกชิ้นปลา	1	ตลาดเช้าไชยสาร	ไม่พบ	-	-	-	-	ผ่าน
8	ลูกชิ้นเนื้อ	1	ทำเอง	ไม่พบ	-	-	-	-	ผ่าน
9	ลูกชิ้นหมู	1	ทำเอง	ไม่พบ	-	-	-	-	ผ่าน
10	พริกแกงเผ็ด	1	ทำเอง	-	-	ไม่พบ	-	-	ผ่าน
11	พริกแกงน้ำ	1	ทำเอง	-	-	ไม่พบ	-	-	ผ่าน
12	พริกแกงผัดเผ็ด	1	ทำเอง	-	-	ไม่พบ	-	-	ผ่าน
13	พริกแกงใต้	1	ทำเอง	-	-	ไม่พบ	-	-	ผ่าน
14	พริกแกงเผ็ดใต้	1	ทำเอง	-	-	ไม่พบ	-	-	ผ่าน
15	แกงเขียวหวาน	1	ทำเอง	-	-	ไม่พบ	-	-	ผ่าน
16	ไส้ตัน	1	ห้องเย็นออลดิน	-	ไม่พบ	-	-	-	ผ่าน
17	เล็บมือนาง	1	ห้องเย็นออลดิน	-	ไม่พบ	-	-	-	ผ่าน
18	ขนมจีน	1	ทำเอง	ไม่พบ	-	-	-	-	ผ่าน
19	กระเทียมดอง	1	ทำเอง	-	-	ไม่พบ	-	-	ผ่าน
20	ปลาต้ม	2	ตลาดใหม่ไชยสาร(2)	-	-	ไม่พบ	-	-	ผ่าน

หมายเหตุ : สับปะรดที่พบสารฟอร์มาลดีไฮด์ ได้แจ้งพื้นที่ให้แจ้งผู้ประกอบการแล้วเรียบร้อยแล้ว พร้อมดำเนินการตรวจซ้ำอีกครั้ง

จากการสุ่มตรวจตัวอย่างอาหาร 4 จำนวน 6 ตัวอย่าง ไม่พบสารทั้ง 4 สาร จำนวน 6 ตัวอย่าง โดยคิดเป็นร้อยละ 100 จำแนกประเภทตัวอย่าง ได้ดังนี้

ลำดับ	ประเภทตัวอย่าง	จำนวนตัวอย่าง	แหล่งที่มา	ผล				สรุปผล
				สารบอแรกซ์	ฟอร์มาลดีไฮด์	ไฮโดรซัลไฟต์	สารเร่งเนื้อแดง	
1	ลูกชิ้นหมู	1	โรงงานลูกชิ้นอุบล	ไม่พบ	-	-	-	ผ่าน
2	ลูกชิ้นฮอทดอก	1	ตลาดสดยโสธร	ไม่พบ	-	-	-	ผ่าน
3	กุ้ง	2	แม่โคโคร(1)/ร้านแม่น้อย(1)	-	ไม่พบ	-	-	ผ่าน
4	ปลาหมึก	1	แม่โคโคร	-	ไม่พบ	-	-	ผ่าน
5	ถั่วงอก	1	ตลาดสดยโสธร	-	-	ไม่พบ	-	ผ่าน

ผลน้ำมันทอดซ้ำ ถนนอาหารริมบาทวิถี (Street Food Good Health)

อำเภอคำเขื่อนแก้ว

ลำดับ	ชนิดอาหาร	ชนิดน้ำมัน	ตราสินค้า	ระยะเวลาที่ใช้ทอด ต่อครั้ง	ความถี่ในการเปลี่ยน (ครั้ง/วัน)	ค่าโพลาร์ (%)	สรุป
1	ลูกชิ้นทอด	ปาล์ม	ฝั่ง	1 นาที	ทุกวัน	7%	ผ่าน
2	ไก่	ปาล์ม	โอสลิน	2 นาที	3วัน/ครั้ง	4%	ผ่าน
3	ลูกชิ้นทอด	ปาล์ม	ฝั่ง	15 นาที	2วัน/ครั้ง	12%	ผ่าน

หมายเหตุ : ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 283 พ.ศ.2547 คือสารโพลาร์ที่มีได้ไม่เกิน ร้อยละ 25 ของน้ำหนักน้ำมันที่ใช้

ผ่าน หมายถึง ค่าโพลาร์ที่วัดได้น้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 25

ไม่ผ่าน หมายถึง ค่าโพลาร์ที่วัดได้มากกว่าร้อยละ 25

ผลน้ำมันทอดซ้ำ ถนนอาหารริมบาทวิถี (Street Food Good Health)

อำเภอกุตุชุม

ลำดับ	ชนิดอาหาร	ชนิดน้ำมัน	ตราสินค้า	ระยะเวลาที่ใช้ทอด ต่อครั้ง	ความถี่ในการเปลี่ยน (ครั้ง/วัน)	ค่าโพลาร์ (%)	สรุป
1	โดนัททอด	ปาล์ม	ไม่ระบุ	1 นาที	ทุกวัน	7%	ผ่าน
2	ลูกชิ้น	ปาล์ม	โอลีน	2 นาที	2 วัน/ครั้ง	17%	ผ่าน
3	ลูกชิ้นปลาระเบิด	ปาล์ม	โอลีน	15 นาที	3 วัน/ครั้ง	16%	ผ่าน
4	เฟรนฟราย	ถั่วเหลือง	ก๊วก	10-15 นาที	ทุกวัน	14%	ผ่าน
5	ไก่	ถั่วเหลือง	ก๊วก	15 นาที	2 วัน/ครั้ง	27%	ไม่ผ่าน
6	ไก่	ถั่วเหลือง	เกสร	10 นาที	ทุกวัน	20%	ผ่าน
7	มันปลา	ถั่วเหลือง	ก๊วก	10 นาที	ทุกวัน	2.50%	ผ่าน
8	ขนม	ปาล์ม	โอลีน	10 นาที	1อาทิตย์/วัน	13.50%	ผ่าน
10	เฟรนฟราย	ปาล์ม	โบนัส	10 นาที	2 วัน/ครั้ง	15.50%	ผ่าน
11	หมู	ปาล์ม	โอลีน	3-4 นาที	2 วัน/ครั้ง	4%	ผ่าน
12	ลูกชิ้น	ปาล์ม	โบนัส	10 นาที	3 วัน/ครั้ง	6%	ผ่าน

หมายเหตุ : ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 283 พ.ศ.2547 คือสารโพลาร์ที่มีได้ไม่เกิน ร้อยละ 25 ของน้ำหนักน้ำมันที่ใช้ผ่าน หมายถึง ค่าโพลาร์ที่วัดได้น้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 25
ไม่ผ่าน หมายถึง ค่าโพลาร์ที่วัดได้มากกว่าร้อยละ 25

จุดเด่นที่สามารถเป็นต้นแบบได้

- ❖ เป็นถนนอาหารริมบาทวิถี ที่ส่งเสริมเมนูสุขภาพ
- ❖ เป็นถนนอาหารริมบาทวิถี ที่ส่งเสริมการขายเกษตรอินทรีย์
- ❖ เป็นถนนอาหารริมบาทวิถี ที่มีชมรมผู้ประกอบการค้า
- ❖ เป็นตลาดนัด น้ำซ้อ ที่มีมุมการขายผักและอาหารปลอดสารพิษ
- ❖ เป็นตลาดนัด น้ำซ้อ ที่มีสินค้าหลากหลายประเภท

ปัญหาและอุปสรรค

- ❖ การแบ่งโซนขายยังไม่แยกประเภท
- ❖ การเว้นระยะห่างของแผงการขาย ยังทำไม่ได้ตามมาตรการ
- ❖ ยุ่งยากในการลงทะเบียน ไทยชนะ ผ่านระบบออนไลน์
- ❖ ส่วนกลางมีแต่แพลตฟอร์ม ในการให้กรอกลงทะเบียน แต่ไม่มีงบประมาณ/สิ่งสนับสนุน ให้ถนนอาหารริมบาทวิถี/ตลาดนัดนำซื้อ
- ❖ การแพร่ระบาดของโควิด-19 ในพื้นที่สูงมาก ทำให้ตลาดปิดตามคำสั่งคกก.ควบคุมโรคติดต่อของจังหวัด

ข้อเสนอแนะ

- ❖ ควรลดและปรับปรุงแบบประเมินให้เหมาะสมที่ให้ผู้ประกอบการ ในถนนอาหาร ริมหาทวิถี/ตลาดนัดน้ำซึ้อ เนื่องจากผู้ประกอบการส่วนใหญ่ไม่สะดวก(มีอายุ) ไม่มีเครื่องมือสื่อสารในการกรอกข้อมูล กรณีมีการเก็บข้อมูลลงประเมินตาม แพลตฟอร์ม ควรมีสันับสนุนงบประมาณบุคลากร ในการเก็บข้อมูล
- ❖ การประเมินตามแพลตฟอร์ม TSC ควรประเมินตามข้อเท็จจริง เพื่อปรับปรุงให้ ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน

